

گالستان هنر
(پروژه)

بزرگ احمری
(۱۳۸۷ ش.)

کیانوش معتزلی

www.Ketab.ir

میرشایه: معتقدی، کانونش، ۱۳۶۱.
عنوان و نام پدیدآور: پیوک احمدی/کانونش معتقدی.
مشخصات نشر: تهران: پرگروه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۴۰ ص: مصور (رنگی).
فهرست نگارندگان: هنر: ۱۰.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۲۸-۳۹-۱
وفایت: فهرست نویسی: فیها.
پانزدهمین گمراهه: ص: ۴۰.
موضوع: هنری، پیوک، ۱۳۹۹-۱۳۸۷ --- نقد و تفسیر
موضوع: نظامان ایرانی --- مرکز شتاب
ND۵۸۹/الف/۱۳۹۲ م
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۲۸-۳۹-۱
ماری: کتابشناسی ملی: ۲۶۳۴۹۱

کلیستان
پیوک احمدی
کانونش معتقدی

گرافیک: امیر فرهاد
ویراستار: خشایار قیومی

چاپ نخست: ۱۳۹۳
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

لینوگرافی: نقش عمیق چاپ و صحافی: مینا
نشر پیگروه: تهران، خیابان آزادی، ابتدای آذربایجان
تلفن: ۶۶۰۲۸۴۱۹ فکس: ۶۶۰۲۸۴۱۶

www.peikarehpub.ir
E-mail: info@peikarehpub.ir

(پیگروه)

فهرست

۶	پیش از هر چیز
۹	تحولات نقاشی ایران در آغاز قرن بیستم
۱۱	زندگی و آثار بیوک احمدی
۲۹	آثار
۴۰	منابع

همه‌ی سپاس برای خانواده‌ی محترم احمدی که
همیاری‌شان موجب غنای کتاب حاضر گردید؛
و با تشکر از داریوش کیارس و محمدجواد جدی.

پیش از هر چیز

برای احمری در میان هنرمندان معاصر ایران، با وجود همه‌ی توانمندی‌های درخشانی‌شان چنان‌که باید مورد توجه قرار نگرفته است. وی که بی‌تردید به چندین هنر آراسته بود، تأثیر به‌سزایی بر شکل‌گیری جنبه‌ی گرافیک و تصویرسازی ایران گذاشت؛ هم‌چنین در زمینه‌ی نقاشی و نیز کتاب‌آرایی ایرانی (خوشنویسی، تذهیب و تجلید) و مرمت نسخ خطی و ساخت آثار مینایی و نقاشی پشت‌شیشه، استادی مسلم و بارش‌های درجه‌یک بود.

احمری از آخرین نقاشان مسلمان تبریز در پایان سده بود؛ برخلاف هم‌عصرانش شیوه‌ای کاملاً اختصاصی را در نقاشی رنگ و روغن و آبرنگ پیشه کرد. بعد از مهاجرت به استانبول خیلی زود در عرصه‌ی گرافیک محیطی شد و پس از تأسیس، مدیریت و تیراژری با چندین آژانس تبلیغاتی آن روزگار، مجموعه‌ی عظیمی شامل انواع آرم (لوگو)، تابلوهای تبلیغاتی، پوستر و پکیج‌های تبلیغاتی را طراحی و چاپ نمود. بیشترین فعالیت‌های تبلیغاتی وی در آژانس‌های «اکو»، «گوتنبرگ»، «آرم» و «کانون آگهی زیبا» بود و در دهه‌ی چهارم و پنجم سده‌ی بیستم سرشناس‌ترین مدیران آژانس‌های تبلیغاتی به شمار می‌آمد.

تخصص و شناخت عمیق وی در زمینه‌ی صنعت چاپ، تیزدستی و طراوت قلمش و جسارتش در آزمودن روش‌های نو (مانند چاپ سیلک)، وی را به شخصیتی برجسته و ماندگار در تاریخ گرافیک نوین ایران بدل نمود.

احمری علاوه بر این‌ها، از همان دوران جوانی طرح جلد کتاب می‌زد و کاریکاتور نیز می‌کشید و با چندین مجله‌ی آن روزگار (هم‌چون: توفیق، باباشمل، سپید و سیاه، امید ایران و...) همکاری داشت. در میانه‌ی دهه‌ی پنجاه خورشیدی، احمری رجعتی دوباره به نقاشی داشت و شعر نیز می‌سرود. سپس به کتاب‌آرایی ایرانی و قلم‌فرسایی در زمینه‌ی هنرهای خوشنویسی (قلم نستعلیق)، تذهیب، تشعیر و تجلید (جلدهای لاک-روغنی) و کمی بعد به مرمت و بازسازی نُسخ خطی پرداخت. از این دوران به بعد احمری کمتر در مجامع هنری و نمایشگاه‌های چاپی حضور یافت و با گوشه‌نشینی و تمرکز بر هنرهای سنتی سرگرس آن و هم‌چنین همکاری با چندین مجموعه و موزه به کار مرمت و بازسازی و احیای نُسخ خطی پرداخت. احمری در دور پایانی عمر هنری‌اش آثار ارزنده‌ای در زمینه‌های نقاشی گل و شمع، شیوه‌ی قاجاری)، صورت‌سازی و نقاشی پشت شیشه از جمله یادگار گذاشت. بیوک احمری را می‌توان یکی از بزرگ‌ترین و تمام‌عیار یک هنرمند طراز اول در سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۸۰ خورشیدی به شمار آورد. تأمل درباره‌ی جنبه‌های گوناگون هنری و بررسی نمونه‌های تصویری آثارش فرصتی است مغتنم برای مخاطب امروزی به‌ویژه با زندگی و آثار این هنرمند ارزشمند بیش از پیش آشنا گردد.

نوش معتقدی

استان ۹۳